

[William Wordsworth, άγγλος ποιητής. Γεννήθηκε στις 7 Απριλίου 1770 και πέθανε στις 23 Απριλίου 1850. Υπήρξε θεμελιωτής του ρομαντισμού στην Αγγλία.]

Μετάφραση: Σοφία Κωνσταντέλλου

Τα σπινθηροβόλα μάτια του, τα μαλλιά του που ανεμίζουν!
Κάντε ένα κύκλο ολόγυρά του τρεις φορές,
Και κλείστε τα μάτια σας με ιερό δέος,
Γιατί αυτός θράφηκε με βασιλικό πολτό,
Και ήπιε το γάλα του Παραδείσου.

ΩΔΗ: ΠΡΟΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ ΑΠ' ΤΙΣ
ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΙΜΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

[ODE: INTIMATIONS OF IMMORTALITY OF THE
RECOLLECTIONS OF THE EARLY CHILDHOOD, 1804]

*Το παιδί είναι πατέρας του άντρα
Και θα μπορούσα να ευχηθώ οι μέρες μου να 'ναι
Δεμένες η μία στην άλλη με φυσική ευλάβεια.*

I

Κάποτε τα λιβάδια, τα δάση, τα ποτάμια,
Η γη, και κάθε τι κοινό,
Μου φάνταζαν
Ντυμένα μ' ένα θεϊκό φως,
Με τη δόξα και τη φρεσκάδα ενός ονείρου.
Δεν είναι τώρα όπως ήταν παλιά—
Ίσως να τριγυρνά όπου μπορώ,
Νύχτα ή μέρα,
Μα όλα τούτα που κάποτε είχα δει, δεν μπορώ πια να τα δω.

II

Το ουράνιο τόξο έρχεται και φεύγει,
Και το ρόδο είναι πεντάμορφο,
Η σελήνη με χαρά
Κοιτάζει τριγύρω της όταν οι ουρανοί είναι γυμνοί,
Τα νερά σε μια έναστρη νύχτα

Είναι πανέμορφα και καθάρια·
Η λιακάδα είναι μια ένδοξη γέννηση·
Αλλά όμως ξέρω πως όπου κι αν πάω,
Η δόξα έχει πεθάνει σ' αυτή τη γη.

III

Τώρα, καθώς τα πουλιά τραγουδούν χαρούμενα,
Και τ' αρνάκια χοροπηδούν
Στον ήχο του ταμπούρλου,
Μού 'ρθε μια λυπημένη σκέψη:
Μα γρήγορα ένας λόγος με ηρέμησε,
Και είμαι ξανά δυνατός:
Οι καταρράκτες παίζουν τις τρομπέτες τους·
Δε θα 'μαι πάλι θλιμμένος σε λάθος εποχή·
Ακούω την ηχώ ν' αντιλαλεί ανάμεσα στα βουνά,
Οι άνεμοι έρχονται σ' εμένα απ' τα λιβάδια του ύπνου,
Κι όλη η γη είναι χαρούμενη·
Στεριές και θάλασσες
Παραδίνονται στη μέθη,
Και στην καρδιά του Μάη
Κάθε τι ζωντανό συνεχίζει να γιορτάζει:—
Κι εσύ, παιδί της χαράς,
Πλημμύρισέ με με τις φωνές σου, άσε με να τις ακούσω,
εσύ χαρούμενο τσοπανόπουλο!

IV

Κι εσείς, ευλογημένα πλάσματα, άκουσα τις
καλεστικές φωνές
ανάμεσά σας· βλέπω
Οι ουρανοί γελούν μαζί σας στη χαρά σας·
Η καρδιά μου συμμετέχει στη γιορτή σας,
Το στέμμα έχει τεθεί επί της κεφαλής μου,

Την πληρότητα της ευτυχίας σας, νιώθω — τα πάντα νιώθω.
Καταραμένη μέρα! αν ήμουν βαρύθυμος
Ενώ η ίδια η γη ανθίζει,
Αυτό το γλυκό πρωινό του Μάη,
Και τα παιδιά ξεχύνονται
Παντού,
Σ' απέραντες μακρινές πεδιάδες,
Σα φρέσκα λουλούδια· καθώς ο ήλιος είναι ζεστός,
Και το βρέφος αναπηδά στην αγκαλιά της μάνας του:—
Ακούω, ακούω, με χαρά ακούω!
— Αλλά υπάρχει κι ένα δέντρο, ανάμεσα στα πολλά, ένα,
Ένα μοναδικό λιβάδι που αναλογίστηκα,
Και τα δυο μιλούν για κάτι νεκρό:
Ο πανσές στα πόδια μου
Επαναλαμβάνει το ίδιο παραμύθι:
Κατά πού άραγε πέταξε της σκέψης μου η λάμψη;
Πού βρίσκονται τώρα, η δόξα και τ' όνειρο;

V

Η γέννησή μας δεν είναι παρά ένας ύπνος και μια λησμονιά:
Η ψυχή που ανατέλλει μαζί μ' εμάς, το άστρο της ζωής μας,
Κατοικούσε αλλού,
Κι είναι ένας κομήτης που ήρθε από μακριά:
Όχι σε απόλυτη λήθη,
Όχι με τέλεια γύμνια,
Αλλά σέρνοντας σύννεφα δόξας ερχόμαστε
Απ' τον Θεό, που είναι η δικιά μας πατρίδα:
Οι ουρανοί ψεύδονται για την παιδικότητά μας!
Οι σκιές της φυλακής αρχίζουν να κυκλώνουν
Τ' αγόρι που μεγαλώνει,
Αλλ' αυτό κρατά το φως, κι όπου ξεχύνεται,
Το βλέπει στη χαρά του·
Η νιότη, που καθημερινά ξεκινά απ' την ανατολή

Πρέπει να ταξιδεύει, ενώ ακίνητος στέκει ο ιερέας της φύσης,
Και με τούτο το υπέροχο θέαμα
Επιμελείται το έργο του·
Καταλαβαίνει πλέρια ο άνθρωπος πως αργοσβήνει,
Και αγνοφαινεται στο φως της κάθε μέρας.

VI

Η γη γεμίζει την αγκαλιά της με δικές της απολαύσεις·
Πόθους που είχε απ' τη φύση της,
Κι ακόμη, θυμίζοντας λίγο μια μητέρα,
Και δίχως ανάξιο σκοπό,
Σαν καλή παραμύθια κάνει ό,τι μπορεί,
Για να κάνει το ψυχοπαίδι της, τον συγκάτοικό της,
Να ξεχάσει τις δόξες που γνώρισε,
Κι εκείνο το αυτοκρατορικό παλάτι απ' όπου ήρθε.

VII

Θωρώ το τέκνο δίπλα στη νεογέννητη ευτυχία του,
Ένα χαϊδεμένο εξάχρονο παιδί πυγμαίου μεγέθους!
Ιδού, όπου εναποθέτει έργο απ' τα δικά του χέρια
Στολισμένο με τα φιλιά της μητέρας του,
Με φως από τα μάτια του πατέρα του!
Και να, στα πόδια του, ένα μικρό σχέδιο ή χάρτης,
Ένα θραύσμα από το όνειρό του για την ανθρώπινη ζωή,
Πλασμένο από το ίδιο με μια καινούργια τέχνη που 'μαθε·
Σ' ένα γάμο ή μια γιορτή,
Σ' ένα πένθος ή μια κηδεία·
Εκεί ανήκει τώρα η καρδιά του,
Και με αυτά τώρα περιβάλλει το δικό του τραγούδι.
Έπειτα θα προσαρμόσει τη γλώσσα του
Σε διαλόγους για εμπόριο, αγάπη ή αλληλοσπαραγμούς·

Αλλά τούτο δεν θα κρατήσει για πολύ
Προτού παραμεριστεί,
Και με νέα χαρά και υπερηφάνεια
Ο μικρός ηθοποιός θα υποδυθεί έναν άλλο ρόλο·
Γεμίζοντας από καιρού εις καιρόν την «αστεία σκηνή» του
Με όλους τους χαρακτήρες που ευθύνονται, για την εποχή
της Παράλυσης,
Που η ζωή φέρνει μαζί της ως εξοπλισμό·
Σαν ολάκερο το πεπρωμένο του
Να ήταν ατέρμονη μίμηση.

VIII

Εσύ, που η εξωτερική σου ομοιομορφία υποκρύπτει
Την απεραντοσύνη της ψυχής σου·
Εσύ, μέγιστε Φιλόσοφε, που ακόμα κρατάς
Την κληρονομιά σου, εσύ Οφθαλμέ ανάμεσα στους τυφλούς,
Εσύ, που κωφός και σιωπηλός, φθάνεις στην αιώνια άβυσσο,
Στοιχειωμένος για πάντα απ' την άφθαρτη διάνοια,—
Παντοδύναμε Προφήτη! Ευλογημένη Μάντη!
Εσύ κρατάς τις αλήθειες,
Αυτές που σ' όλη μας τη ζωή κουραζόμαστε για να βρούμε,
Χαμένες στο σκοτάδι, το σκοτάδι του τάφου,
Εσύ, που η αθανασία σου
Είναι μελαγχολική σαν τη μέρα, ένας άρχοντας που εξουσιάζει
έναν σκλάβο,
Μια παρουσία που ποτέ δεν αγνοείς·
Εσύ, μικρό παιδί, αλλά δοξασμένο με τη δύναμη
Της ουρανογέννητης ελευθερίας στο μέγεθος της ύπαρξής σου,
Γιατί με τέτοιους βαρείς πόνους προκαλείς
Τον χρόνο να φέρει τον αναπόφευκτο ζυγό,
Έτσι τυφλά θέτεις την μακαριότητά σου σε διαμάχη;
Πλήρης σύντομα η ψυχή σου θα έχει το δικό της
επίγειο φορτίο,

Και από συνήθεια θα σε βαραίνει,
Δυσβάσταχτη σαν παγετός, και βαθιά όπως η ίδια η ζωή!

IX

Ω τι ευτυχία! Στις στάχτες μας
Υπάρχει κάτι που ακόμη ζει,
Η φύση ακόμα θυμάται
Ό,τι είναι πρόσκαιρο!

Η σκέψη του παρελθόντος μού γεννά
Συνεχώς την ανάγκη της ευλογίας: Όχι βέβαια
Γι' αυτό που αξίζει περισσότερο να ευλογηθεί·
Απόλαυση κι ελευθερία, η απλή ιδεολογία
Της παιδικότητας, είτε ενεργή, είτε σε απραξία,
Με αναπτερωμένη ελπίδα, ακόμα καρδιοχτυπά στο στήθος μου:—

Αλλά δεν είναι γι' αυτά που δημιουργώ

Τραγούδι ευχαριστίας κι επαίνου·

Αλλά για κείνα τα πεισματικά ερωτήματα

Λογικής, μα επιφανειακά,

Θραύσματα από μας, τις απώλειες·

Κενές αγωνίες ενός πλάσματος

Κινούνται αργά προς κόσμους που δεν δημιουργήθηκαν,
Υψηλά ένστικτα που ενώπιόν τους η θνητή μας φύση
Τρέμει σαν ένας ένοχος που αιφνιδιάστηκε:

Μα τούτη η πρώτη τρυφερότητα,

Αυτή η σκοτεινή ανάμνηση,

Η οποία, ας είναι ό,τι δύναται να είναι,

Ας είναι η πηγή του φωτός για τις μέρες μας,

Ας είναι το φως των ματιών μας·

Να μας στηρίζει, να μας αγκαλιάζει με στοργή, και να έχει
τη δύναμη να κάνει

Τα ταραχώδη χρόνια μας να μοιάζουν με στιγμές στην ύπαρξη

Της αιώνιας σιωπής: Αλήθειες που αφυπνίζουν,

Ας μην εξαφανιστούν ποτέ:

Καμιά αδιαφορία, καμιά παράφρονη προσπάθεια,
Κανείς άντρας ούτε παιδί,
Τίποτε που να εχθρεύεται τη χαρά,
Δεν μπορεί να φέρει την απόλυτη καταστροφή!

Κι έτσι σε χρόνους με γαλήνιο καιρό

Αν και μακριά βρισκόμαστε τώρα,

Οι ψυχές μας θ' αντικρίζουν ακόμα αυτή την αθάνατη
θάλασσα

Που μας έφερε εδώ,

Και που μπορεί σε μια στιγμή να μας ταξιδέψει,

Και να δούμε τα παιδιά να παίζουν στην ακτή,

Και ν' ακούσουμε το νερό να κυλά, αιώνια.

X

Κι εσείς πουλιά, τραγουδήστε λοιπόν, τραγουδήστε,
τραγουδήστε ένα χαρούμενο τραγούδι!

Κι αφήστε τ' αρνάκια να χοροπηδούν

Στον ήχο του ταμπούρλου!

Κι εμείς, νοερά, θ' αναμειχθούμε με το πλήθος,

Μ' εσάς που παίζετε μουσική,

Μ' εσάς που μέσα στις καρδιές σας σήμερα

Νιώθετε την ευτυχία του Μάη!

Αυτό, που παρά τη δυνατή του λάμψη κάποτε,

Έχει φύγει για πάντα πια από μπροστά μου,

Παρ' όλο που τίποτα δεν μπορεί να φέρει πίσω

Τις θαυμάσιες στιγμές στο γρασίδι, της δόξας στο λουλούδι·

Δε θα θρηνήσουμε, παρά θα βρούμε

Τη δύναμη σε κείνο που μένει πίσω·

Στην αρχική συμπόνια

Που υπήρξε ό,τι έπρεπε πάντα να είναι·

Στις ανακουφιστικές σκέψεις που αναβλύζουν

Απ' τον ανθρώπινο πόνο·

Στην πίστη που ξεπερνά τον θάνατο,

Στον χρόνο που περνά και κάνει τον νου να φιλοσοφεί.

Κι αλλοίμονο, εσείς πηγές, λιβάδια, λόφοι και δάση,
 Μην προφητεύσετε το τέλος της αγάπης μας!
 Ακόμη νιώθω στην καρδιά μου τη δύναμή σας·
 Εγκατέλειψα μοναχά μια απόλαυση
 Να ζω υπό την επιρροή σας.
 Αγαπώ τα ρυάκια που στο πέρασμά τους λειαίνουν τις πέτρες
 Τ' αγαπώ ακόμα πιο πολύ κι απ' όταν χόρευα ανάλαφρα
 όπως αυτά·
 Η αθώα λάμψη της νιογέννητης μέρας
 Είν' ακόμα υπέροχη·
 Τα σύννεφα που μαζεύονται γύρω από τον ήλιο που βασιλεύει
 Παίρνουν έναν διακριτικό χρωματισμό από έναν οφθαλμό
 Που επιτηρούσε τη θνητότητα του ανθρώπου·
 Ένας νέος αγώνας κηρύχθηκε, και νέες δάφνες δρέψαμε.
 Χάρη στην ανθρώπινη καρδιά με την οποία ζούμε,
 Χάρη στην τρυφερότητά της, τις χαρές της και τους φόβους της,
 Το πιο ταπεινό λουλούδι που ανθίζει, μπορεί να μου προκαλέσει
 Σκέψεις που συχνά κρύβονται πολύ βαθιά για να φέρουν δάκρυα.

[Georg Trakl, αυστριακός ποιητής. Γεννήθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 1887 και πέθανε στις 3 Νοεμβρίου 1914. Το έργο του επηρέασε σημαντικά τη μεταγενέστερη ποίηση.]

Μετάφραση: Βασίλης Χ. Παλιγγίνης

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΟΛΕΘΡΟΣ
 [OFFENBARUNG UND UNTERGANG, 1914]

Παράξενα τα ζοφερά κέλευθα του ανθρώπου. Καθώς πήγαινα υπνοβατώντας σε λίθινα δώματα όπου σε καθένα τους έκαιγε μια γαλήνια λυχνία, ένας χάλκινος λύχνος, και καθώς βυθίστηκα κρυώνοντας στην κλίνη, στάθηκε πάλι στο προσκέφαλο η μαύρη σκιά της ξένης κι εγώ έκρυφα σιωπηλά το πρόσωπο με τ' αργοκίνητα χέρια. Στο παράθυρο επίσης είχε ανθίσει γαλάζια ο υάκινθος και στα πορφυρά χείλη του αναπνέοντος πρόβαλε η παλιά προσευχή, από τα ματόκλαδα χύθηκαν κρυστάλλινα δάκρυα δοσμένα για τον πικρό κόσμο. Αυτή την ώρα ήμουν στον θάνατο του πατέρα μου ο λευκός γιος. Με κυανή μπόρα κατέβηκε από τον λόφο ο άνεμος της νύχτας, ο σκοτεινός θρήνος της μητέρας που ξαναπέθαινε, κι εγώ είδα τη μαύρη κόλαση στην καρδιά μου· λεπτά λαμπυρής γαλήνης. Από ασβεστωμένον τοίχο πρόβαλε αθόρυβα ένα ανείπωτο πρόσωπο —ένας έφηβος που πεθαίνει— η ομορφιά ενός γένους που παλινοστεί. Η ψυχρότητα της πέτρας περιέβαλε με την ασπράδα του φεγγαριού τον άγρυπνο κρόταφο, τα βήματα των σκιών έσβησαν σε φθαρμένα σκαλοπάτια, στο κηπάκι ένας ρόδινος κυκλικός χορός.

Καθόμουν σιωπηλός σε εγκαταλελειμμένο καπηλειό κάτω από καπνισμένους δοκούς και μοναχικός με το κρασί μου· ένα ακτινοβόλο πτώμα σχυμμένο πάνω σε κάτι σκοτεινό κι ένα νεκρό αρνί στα πόδια μου. Από αποσυντιθέμενη γαλανότητα πρόβαλε η χλω-